

PRO HUNGARICA COMMUNITATE

A SZLOVÁK GAZDASÁG ELEMZÉSE KÖLTSÉGVETÉSI ÖSSZEFOGLALÓ

JÚNIUS 2026

Költségvetési összefoglaló

2026. június

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló	4
1. Az állami költségvetés jelenlegi állása.....	6
Bevezetés.....	6
A pénzforgalmi egyenleg május végén	6
Bevételi oldal: javulás, de nem teljes fordulat	7
Kiadási oldal: a kamatteher továbbra is a fő figyelmeztetés	7
Éves keretek és közsféra-szerkezet	8
RRZ-jelzés a 2026. évi államháztartási hiányról	9
Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest	9
Összegzés	10
Források.....	10
2. Konszolidációs pálya, adósság és hitelesség	11
Bevezetés.....	11
A májusi költségvetési szemafor konszolidációs üzenete	11
Az adósság növekedése a jelenlegi választási ciklusban.....	11
Magas adósság és idősödő társadalom	12
Hitelminősítés és befektetői bizalom	12
Az Európai Bizottság fő üzenetei	13
Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest	13
Összegzés	14
Források.....	14
3. Európai uniós források lehívása.....	15
Bevezetés.....	15
Aktuális lehívási helyzet 2026. május végén.....	15
Program Slovensko belső szerkezete	16
N+3 mérföldkövek és végrehajtási kockázatok	16
Költségvetési értelmezés	17
Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest	17
Összegzés	18
Források.....	18
4. Adózási és működési költségvetési fejlemények	19
Bevezetés.....	19
Áfaszabályok: egyszerűsítés, platformgazdaság és ellenőrzés	19
Jövedéki adók: kevesebb adminisztráció, nagyobb bizalom	19

Energiabeszerezés: dinamikus beszerzési rendszer	20
Állami informatikai kiadások: tartós alultervezési kockázat.....	20
Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest	21
Összegzés	21
Források.....	21
5. Intézményi javaslatok a helyzet javítására	23
Bevezetés.....	23
A RRZ javaslati irányai.....	23
Az Európai Bizottság által jelzett irányok.....	23
A Pénzügyminisztérium gyakorlati intézkedési irányai	24
Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest	24
Összegzés	25
Források.....	25

Vezetői összefoglaló

A júniusi áttekintés a 2026. május végéig rendelkezésre álló pénzforgalmi adatokra, a Pénzügyminisztérium júniusi szakmai közleményeire, a Költségvetési Felelősségi Tanács friss értékeléseire és az uniós források május végi lehívási adataira épül. A kép nem egyetlen drámai fordulatról szól, hanem több, egymást erősítő kockázatról. A költségvetési hiány tovább nőtt, a kamatteher magas maradt, az államadósság pályája továbbra sem stabilizálódik magától, miközben az uniós forrásoknál látható előrelépés történt.

Az állami költségvetés pénzforgalmi hiánya 2026. május végén 3 099,5 millió euró volt. Ez egy hónap alatt 514,0 millió eurós romlást jelent az április végi 2 585,5 millió euróhoz képest. Éves összevetésben a hiány 262,1 millió euróval volt magasabb, mint 2025 májusának végén. A jóváhagyott éves pénzforgalmi hiányterv 60,4 százaléka már öt hónap alatt megjelent. Ezt nem lehet mechanikusan év végére kivetíteni, de a mutató óvatosságot indokol.

A bevételi oldal májusban kedvezőbb képet mutatott, mint az év elején. Az összes bevétel 9 416,4 millió eurót ért el, ami 374,5 millió eurós, 4,1 százalékos éves növekedés. Az adóbevételek 8 234,5 millió euróra emelkedtek, és 358,7 millió euróval haladták meg az előző év azonos időszakát. Az áfa éves alapon már kismértékű, 1,3 millió eurós többletet mutatott. Ez jobb helyzet, mint az áprilisi elmaradás, de önmagában még nem bizonyít tartós bevételi fordulatot.

A kiadási oldalon a nyomás erősebb maradt. Az összes kiadás 12 516,0 millió euró volt, ami 636,6 millió euróval magasabb az előző évinél. A legfontosabb szerkezeti figyelmeztetés továbbra is az államadósság kezelése. Az adósságszolgálati kiadás május végéig 1 226,1 millió eurót tett ki. Ez 353,4 millió eurós éves növekedés, és a jóváhagyott éves keret 60,1 százalékát jelenti. A kamatkiadás nem fejlesztési kiadás, nem közszolgáltatás, hanem a korábbi hiányok ára. Emiatt közvetlenül szűkíti a költségvetési mozgásteret.

A Költségvetési Felelősségi Tanács májusi költségvetési szemaforja szerint az államháztartási hiány 2026-ban további intézkedések nélkül 4,3 százalék lehet a GDP arányában. Ez mintegy 6,1 milliárd eurós hiányt jelent. A becslés 46 millió euróval javult az áprilisi értékeléshez képest, de a kormányzati célhoz mérten továbbra is 248 millió eurós negatív eltérés látszik. A kockázati besorolás közepes maradt.

A konszolidációs képben a rövid távú hiány mellett az adósság és a hitelesség került előtérbe. A RRZ szerint a jelenlegi választási ciklusban a nettó adósság több mint 12 százalékponttal emelkedhet, ami az utóbbi több parlamenti ciklus között a legnagyobb növekedés lenne. Egy másik RRZ-elemzés szerint a magas adósság és a társadalom idősödése együtt növeli az állami fizetéseképtelenségi kockázatot. Szlovákia nincs azonnali fizetéseképtelenségi helyzetben, de a sérülékenység egyértelműen nő.

A hitelminősítési kép szintén figyelmeztető. A RRZ blogja szerint Szlovákia besorolása az elmúlt két évtized leggyengébb szintje közelében van. A probléma nem csak a hiány nagysága. A hitelminősítők a konszolidáció szerkezetét, hitelességét, a növekedési kilátásokat, az intézményi környezetet és a gazdaság versenyképességét is figyelik. Emiatt a pusztán névleges hiánycsökkentés nem elég, ha közben a gazdaság tartós növekedési alapjai gyengéek.

Az Európai Bizottság üzenetei a RRZ értelmezése szerint hasonló irányba mutatnak. A Bizottság gyenge növekedést, növekvő adósságot, hiányzó középtávú tervet és túl erősen adóemelésekre épülő konszolidációt lát. Pozitívként megjelenik a 2025-ös hiánycsökkentés, a védelmi kiadások növelése, az adófegyelmi intézkedések és a kiadási korlátok formális teljesítése. A fő üzenet mégis az, hogy a formális megfelelés nem azonos a valódi fenntarthatósággal.

Az uniós forrásoknál a májusi adat kedvezőbb. A 2021 és 2027 közötti programozási időszak teljes lehívása 2026. május végén 2 332,2 millió euró volt, ami 18,23 százalékos arány. A Program Slovensko 2 293,2 millió eurón, vagyis 18,21 százalékon állt. Fontos változás, hogy a 2026-os N+3 mérföldkő a Program Slovensko esetében a fizető hatóság szintjén teljesült. Ez csökkenti a közvetlen forrásvesztési kockázatot, de nem jelenti azt, hogy a végrehajtási kockázatok eltűntek.

A Pénzügyminisztérium júniusi szakmai közleményei több működési és adózási változást jeleznek. Az áfaszabályok módosítása az egyszerűbb regisztrációt, a platformgazdaság kezelését, az elektronikus számlázás átmeneti terheinek csökkentését és az áfacsalás elleni fellépést célozza. A jövedéki adók módosítása kevesebb adminisztrációt és nagyobb bizalmat ígér a megbízható adózóknak. Az energiabeszerezésnél a dinamikus beszerzési rendszer a verseny erősítését és a közpénzek hatékonyabb felhasználását célozza.

Külön figyelmet érdemel a RRZ állami informatikai kiadásokról szóló elemzése. A Tanács szerint az állami informatikai kiadások 2017 és 2025 között rendszeresen meghaladták a költségvetésben tervezett összegeket, összesen több mint 1 milliárd euróval. A 2026-os költségvetésben 584 millió euró szerepel, miközben az aktuális folyamatok alapján 730 millió euró körüli teljesítés valószínűsíthető. Ez körülbelül 146 millió eurós hiánykockázatot jelenthet.

Az intézményi javaslatok lényege nem új, de a friss források alapján erősebb hangsúlyt kap. A RRZ hiteles, számszerűen bemutatott, tartós és növekedésbarát középtávú konszolidációt sürget. A Bizottság által jelzett irányok alapján a kiadási oldal jobb felülvizsgálata, a költségvetési döntések és a kiadás-felülvizsgálatok szorosabb összekapcsolása, valamint a növekedést kevésbé rontó adóstruktúra lenne kívánatos.

1. Az állami költségvetés jelenlegi állása

Bevezetés

Az állami költségvetés május végi állása már öt hónap pénzforgalmi adatait mutatja. Ez még mindig nem az éves eredmény automatikus előrejelzése, mert több bevétel és kiadás szezonálisan viselkedik. Ugyanakkor a májusi adat már elég hosszú időszakot fed le ahhoz, hogy a fő irányokat komolyan vegyük. A kép lényege az, hogy a bevételi oldal javult, de a kiadási oldal továbbra is gyorsabban halad, mint ami nyugodt évközi teljesítésre utalna.

Ebben a fejezetben először a pénzforgalmi egyenleget mutatjuk be. Ezután külön tárgyaljuk a bevételek és kiadások fő nyomáspontjait. A fejezet harmadik része az éves keretek és a közszféra-szerkezeti nézet értelmezésére koncentrál. Végül a RRZ májusi költségvetési szemaforát kapcsoljuk össze az állami költségvetés adataival.

A pénzforgalmi egyenleg május végén

Az állami költségvetés pénzforgalmi hiánya 2026. május végén 3 099,5 millió euró volt. Április végén a hiány még 2 585,5 millió eurón állt. Ez azt jelenti, hogy egy hónap alatt 514,0 millió euróval nőtt a hiány. A tavalyi azonos időszakhoz képest a romlás 262,1 millió euró, ami 9,2 százalékos növekedésnek felel meg.

A bevételek május végéig 9 416,4 millió eurót értek el. Ez az éves jóváhagyott bevételi keret 33,9 százaléka. A kiadások ezzel szemben 12 516,0 millió eurót tettek ki, ami az éves kiadási keret 38,0 százaléka. A két teljesítési arány közötti különbség a költségvetés évközi feszültségét mutatja. A bevételek nem gyengéek, de a kiadások gyorsabban futnak.

A hiány az éves jóváhagyott pénzforgalmi hiányterv 60,4 százalékán állt. Ez önmagában nem jelenti azt, hogy az éves terv biztosan teljesíthetetlen. Az évközi pénzmozgások nem egyenletesek, egyes tételek előbb jelennek meg, mások később. Mégis fontos jelzés, hogy az éves hiánykeret több mint háromötöde már öt hónap után megjelent.

Mutató	2026. április vége	2026. május vége	Mit jelez ez?
Állami költségvetési egyenleg	-2 585,5 millió euró	-3 099,5 millió euró	A hiány egy hónap alatt 514,0 millió euróval nőtt.
Összes bevétel	7 465,5 millió euró	9 416,4 millió euró	A bevételi teljesítés az éves terv 33,9 százalékán állt.
Összes kiadás	10 051,0 millió euró	12 516,0 millió euró	A kiadási teljesítés az éves terv 38,0 százaléka volt.
Adóbevételek	6 549,6 millió euró	8 234,5 millió euró	Az adóbevételek éves alapon 4,6 százalékkal nőttek.
Hiány az éves tervhöz mérten	50,4 százalék	60,4 százalék	Az éves pénzforgalmi hiánykeret jelentős része már teljesült.

Bevételi oldal: javulás, de nem teljes fordulat

A májusi bevételi adat kedvezőbb, mint az év első hónapjaiban látott kép. A teljes bevétel éves alapon 374,5 millió euróval nőtt. Az adóbevételek ennél csaknem ugyanekkora, 358,7 millió eurós pozitív eltérést adtak. Ez azt mutatja, hogy a bevételi oldalon már vannak stabilizáló elemek.

A társasági adó 97,5 millió euróval, a személyi jövedelemadó 97,9 millió euróval, a jövedéki adók 88,1 millió euróval javították az éves képet. A pénzügyi tranzakciós adó 177,1 millió eurós pozitív eltérést adott. Ez utóbbi tétel külön értelmezést igényel, mert újabb bevételi forrásként javítja a pénzforgalmi egyenleget, de nem ugyanazt jelzi, mint a fogyasztás vagy a vállalati eredmény természetes bővülése.

Az áfa esetében a májusi adat már nem negatív. A bevétel 1,3 millió euróval meghaladta az előző év azonos időszakát. Ez érdemi változás az áprilisi képhez képest, amikor az áfa még jelentős éves elmaradást mutatott. Óvatosan kell fogalmazni, mert a többlet kicsi, és a RRZ májusi szemaforja továbbra is bevételi kockázatot lát az áfa oldalán. A javulás ezért inkább enyhíti, de nem szünteti meg a bevételi bizonytalanságot.

A nem adójellegű bevételeknél szintén mérsékelt javulás látszik. Az egyéb bevételek 26,7 millió euróval nőttek éves alapon. A szerencsejátékból származó befizetések és az adminisztratív díjak javították a képet. Az uniós bevételek ugyanakkor 10,9 millió euróval elmaradtak a tavalyi értéktől. Ez nem nagy tétel az egész költségvetéshez képest, de a pénzforgalmi időzítés miatt figyelni kell rá.

Bevételi tétel	Május végi éves elmozdulás	Értelmezés
Adóbevételek összesen	+358,7 millió euró	A bevételi oldal fő javító tényezője.
Általános forgalmi adó	+1,3 millió euró	Az áfa már nem mutat éves elmaradást, de a többlet csekély.
Társasági adó	+97,5 millió euró	A vállalati adóbevétel javította a képet.
Személyi jövedelemadó	+97,9 millió euró	A magasabb önkormányzati átadás mellett is pozitív eltérés látszik.
Jövedéki adók	+88,1 millió euró	Stabil bevételi többletet adtak.
Pénzügyi tranzakciós adó	+177,1 millió euró	Új bevételi tételként jelentősen javítja a pénzforgalmat.
Uniós bevételek	-10,9 millió euró	A pénzforgalmi beérkezés kisebb volt, mint egy évvel korábban.

Kiadási oldal: a kamatteher továbbra is a fő figyelmeztetés

A kiadási oldal május végén is erősen terhelte az egyenleget. Az összes kiadás 636,6 millió euróval nőtt éves alapon. A növekedés több forrásból áll össze, de a legfontosabb tétel továbbra is az államadósság kezelése. Az adósságszolgálati kiadás 1 226,1 millió euró volt, ami 40,5 százalékos éves növekedés.

A kamatkiadás jelentősége azért nagy, mert a kormány év közben csak korlátozottan tudja befolyásolni. Egy beruházást el lehet halasztani, egy támogatási program szabályait lehet módosítani, de a már felvett adósság kamatait fizetni kell. Ezért a növekvő adósságszolgálat minden évben egyre nagyobb részt foglalhat el a költségvetési mozgástérből.

A Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervhez kapcsolódó kiadások is gyorsan nőttek. Május végén 668,8 millió eurót értek el, ami 248,4 millió eurós éves növekedés. Ez a jóváhagyott éves keret 120,7

százalékát jelenti. A kapcsolódó áfakiadás 130,5 millió euróra emelkedett. A beruházási programok hosszabb távon hasznosak lehetnek, de pénzforgalmi szempontból átmenetileg növelik a terhet.

Az Európai Unió költségvetésébe fizetett hozzájárulás 497,3 millió euró volt, ami 101,3 millió euróval magasabb, mint egy évvel korábban. Ezzel szemben a Szociális Biztosítónak nyújtott állami transzfer 248,5 millió euróval csökkent. Ez enyhítette a kiadási oldalt, de nem tudta ellensúlyozni a kamatkiadások és más nagy tételek növekedését.

Kiadási tétel	Május végi érték vagy elmozdulás	Költségvetési jelentőség
Államadósság-kezelés	1 226,1 millió euró, éves alapon +353,4 millió euró	A jóváhagyott éves keret 60,1 százaléka már teljesült.
Uniós forrásokhoz kapcsolódó kiadások	738,3 millió euró, éves alapon +48,8 millió euró	A projektvégrehajtás pénzforgalmi nyomása nőtt.
Társfinanszírozás	145,3 millió euró, éves alapon - 59,1 millió euró	Ez a tétel csökkentette a kiadási nyomást.
Helyreállítási terv kiadásai	668,8 millió euró, éves alapon +248,4 millió euró	Az éves keretnél magasabb pénzforgalmi teljesítés látszik.
Helyreállítási terv áfakiadása	130,5 millió euró, éves alapon +102,9 millió euró	A programhoz kapcsolódó adóteher is erősen nőtt.
Uniós költségvetési hozzájárulás	497,3 millió euró, éves alapon +101,3 millió euró	Kötött jellegű, kevésbé rugalmas kiadási elem.
Szociális Biztosító transzfere	451,6 millió euró, éves alapon - 248,5 millió euró	Enyhítette az összkiadást, de a teljes kép továbbra is feszes.

Éves keretek és közsféra-szerkezet

A 2026-os állami költségvetés jóváhagyott pénzforgalmi kerete 27,77 milliárd euró bevétellel és 32,90 milliárd euró kiadással számol. A kettő különbsége 5,13 milliárd eurós hiány. Május végéig ebből 3,10 milliárd euró már megjelent. Ez a havi pénzforgalmi hír legfontosabb összesítő mutatója.

A Rozpočet.sk felületen szereplő fejezeti és egyéb közsféra-szerkezeti nézetek azért fontosak, mert a költségvetési kockázat nem csak a minisztériumi fejezetekben jelenik meg. Az államháztartás végeredményét befolyásolják az egyéb közsféra-szereplők, az állami vállalatok, a felsőoktatási intézmények, az önkormányzatok és más szervezetek teljesítése is. A RRZ szemaforja májusban is jelezte, hogy az egyéb közsféra-szereplők kedvezőbb várakozása javította az államháztartási becslést.

A jóváhagyott és módosított költségvetési nézetek összevetése a gyakorlatban azt mutatja meg, hogy az év közben elfogadott változtatások hol növelik vagy csökkentik a mozgásteret. A mostani összefoglaló fő számai a pénzforgalmi teljesítésből származnak, de a döntéshozói értelmezéshez a közsféra teljes szerkezetét is figyelni kell.

Tétel	Jóváhagyott 2026. évi keret	Teljesítés 2026. május végén	Rövid megjegyzés
Állami költségvetés összes bevétele	27 766,5 millió euro	9 416,4 millió euró	33,9 százalékos teljesítés.
Adóbevételek	22 961,8 millió euro	8 234,5 millió euró	35,9 százalékos teljesítés.

Tétel	Jóváhagyott 2026. évi keret	Teljesítés 2026. május végén	Rövid megjegyzés
Uniós bevételek	2 348,3 millió euró	650,5 millió euró	27,7 százalékos teljesítés.
Állami költségvetés összes kiadása	32 899,7 millió euro	12 516,0 millió euró	38,0 százalékos teljesítés.
Államadósság-kezelés	2 039,3 millió euró	1 226,1 millió euró	Az éves keret 60,1 százaléka.
Helyreállítási terv kiadásai	554,0 millió euro	668,8 millió euró	Az éves keret 120,7 százaléka pénzforgalomban.
Készpénzforgalmi hiány	-5 133,2 millió euro	-3 099,5 millió euró	Az éves hiányterv 60,4 százaléka.

RRZ-jelzés a 2026. évi államháztartási hiányról

A RRZ májusi költségvetési szemaforja alapján a 2026-os államháztartási hiány további intézkedések nélkül 4,3 százalék lehet a GDP arányában. Ez körülbelül 6,1 milliárd eurós hiány. A becslés az áprilisi értékeléshez képest 46 millió euróval javult, de a kormányzati célhoz képest még mindig 248 millió eurós negatív eltérést mutat.

A legnagyobb negatív eltérés továbbra is az adók és járulékok oldalán látszik. A RRZ 635 millió eurós bevételi elmaradást jelez. A Tanács szerint ezt főként az alacsonyabb áfa és társaságiadó-bevételek magyarázzák. A háttérben gyengébb gazdasági feltételezések, lassabb háztartási fogyasztás és alacsonyabb nominális bérdinamika állhat.

A májusi szemafor tehát egyszerre ad kicsit kedvezőbb és továbbra is óvatos üzenetet. A teljes hiánybecslés kismértékben javult, de a közepes kockázati kategória fennmaradt. Ez azt jelenti, hogy a költségvetési pálya nem omlott meg, de nincs is olyan tartalék, amely kényelmes végrehajtást jelezne.

Mutató	Áprilisi RRZ-kép	Májusi RRZ-kép	Értelmezés
RRZ 2026. évi hiánybecslése	4,3 százalék GDP	4,3 százalék GDP	A kerekített arány nem változott.
Hiány összege	kb. 6,2 milliárd euro	kb. 6,1 milliárd euró	A becslés 46 millió euróval javult.
Eltérés a kormányzati céltól	312 millió euro	248 millió euró	A negatív eltérés csökkent, de fennmaradt.
Kockázati besorolás	Közepes	Közepes	A kockázati kategória nem változott.
Adó- és járulékbevételi kockázat	833 millió euro	635 millió euró	A becsült bevételi elmaradás mérséklődött, de jelentős maradt.

Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest

A múlt havi összefoglalóban az állami költségvetés április végi hiánya 2 585,5 millió euró volt. Május végére ez 3 099,5 millió euróra nőtt. A hiány tehát tovább romlott, de a havi romlás kisebb volt, mint az áprilisi ugrás. A fő üzenet mégis ugyanaz maradt: a kiadási oldal gyorsabb teljesítése a hiányt erősen nyomás alatt tartja.

A bevételi oldalon kedvező változás, hogy az áfa éves eltérése már nem negatív. Április végén még 156,2 millió eurós áfaelmaradás látszott, május végén viszont 1,3 millió eurós enyhe többlet. Ez fontos irányváltás, de a RRZ adóbevételi kockázata miatt túl korai lenne tartós fordulatként kezelni.

A kiadási oldalon az adósságszolgálat tovább romlott. Április végén az éves keret 51,5 százaléka teljesült, május végén már 60,1 százalék. A helyreállítási terv pénzforgalmi kiadásai is jelentősen nőttek, és május végén meghaladták az éves előirányzatot. A RRZ szemaforban a negatív eltérés csökkent, de a közepes kockázati besorolás nem változott.

Összegzés

Az állami költségvetés május végi állapota vegyes, de inkább feszes képet ad. A bevételek javultak, és több fontos adónem pozitív éves eltérést mutat. Ugyanakkor a kiadások gyorsabb ütemben nőttek, a hiány az éves keret nagy részét már öt hónap alatt elérte, és a kamatteher továbbra is kiemelt nyomáspont.

A legfontosabb szakmai következtetés az, hogy a költségvetési helyzet nem pusztán bevételi probléma. A bevételek javulása önmagában nem elég, ha a kamatkiadások, a programok pénzforgalmi terhei és az egyéb kötött kiadások gyorsan emelkednek. A következő hónapokban ezért az adóbevételi teljesítés és a kiadási fegyelem egyaránt meghatározó lesz.

Források

1. Ministerstvo financií SR: Bilancia štátneho rozpočtu k 31. 5. 2026 - <https://www.mfsr.sk/sk/media/tlacove-spravy/bilancia-statneho-rozpocetu-k-31-5-2026.html>
2. Rozpočet.sk: Kapitoly, schválené a upravené - <https://www.rozpocet.sk/web/#/rozpocet/VS/kapitoly/0>
3. Rozpočet.sk: Ostatné subjekty verejnej správy, schválené a upravené - <https://www.rozpocet.sk/web/#/rozpocet/OSVS/subjekty/0>
4. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Rozpočtový semafor 2026/05 - <https://www.rrz.sk/rozpocetovy-semafor-2026-05/>

2. Konszolidációs pálya, adósság és hitelesség

Bevezetés

A konszolidációs fejezetben a hangsúly ebben a hónapban nem egy új adócsomagon van, hanem a költségvetési pálya hitelességén. A májusi RRZ-anyagok és az Európai Bizottságról szóló értékelés közös üzenete az, hogy a hiány szintje, az adósság növekedése, a gyenge gazdasági növekedés és a részletes középtávú terv hiánya együtt jelent problémát.

A fejezet először a RRZ májusi szemaforának konszolidációs olvasatát mutatja be. Ezután az adósság választási cikluson belüli növekedését, a magas adósság és az idősödés kapcsolatát, majd a hitelminősítési kockázatot tárgyalja. Végül összefoglaljuk az Európai Bizottság fő üzeneteit.

A májusi költségvetési szemafor konszolidációs üzenete

A RRZ májusi költségvetési szemaforja szerint a 2026-os államháztartási hiány 4,3 százalék lehet a GDP arányában. Ez a kerekített arány nem változott az előző hónaphoz képest. A becsült hiány összege ugyanakkor kismértékben, 46 millió euróval csökkent. A javulás fő oka az adó- és járulékbévételi elmaradás mérséklődése volt.

Ez a javulás nem jelenti azt, hogy a konszolidációs probléma megoldódott. A hiány továbbra is a kormányzati cél felett lehet. A kockázati besorolás közepes maradt. A RRZ szerint a legnagyobb negatív eltérés az adók és járulékok oldalán van. A tanács 635 millió eurós bevételi elmaradással számol, főként az áfa és a társasági adó várható gyengébb teljesítése miatt.

A szemafor azt is mutatja, hogy a költségvetésnek kevés tartaléka van. Ha a gazdasági növekedés vagy a fogyasztás gyengébb, akkor az adóbevételek gyorsan elmaradhatnak. Ha közben a kamatkiadások és más kötött kiadások nőnek, akkor a hiánycsökkentés egyre nehezebb lesz. A konszolidáció ezért nem csak egyszeri intézkedés, hanem több évre szóló fegyelem kérdése.

Az adósság növekedése a jelenlegi választási ciklusban

A RRZ külön elemzése szerint a jelenlegi parlamenti ciklusban a nettó adósság több mint 12 százalékponttal nőhet. Ez nagyobb emelkedés lenne, mint az utóbbi több választási ciklus bármelyikében. A korábbi rekord a 2006 és 2010 közötti időszakhoz kötődött, amikor a globális pénzügyi válság jelentős költségvetési terhet okozott.

A tanulság nem csak az, hogy az adósság most gyorsan nő. Ennél fontosabb, hogy Szlovákiában a jó években sem sikerült eléggé csökkenteni az adósságot. A RRZ megállapítása szerint az elmúlt hét parlamenti ciklusból csak kétfőben csökkent a nettó adósság. Ez azt jelzi, hogy a költségvetési politika hajlamos eladósodni, és a fellendülési időszakokat nem használja ki eléggé tartalékképzésre.

Ez a minta a következő években különösen veszélyes. Ha a kiinduló adósság magas, a kamatkörnyezet kedvezőtlenebb, és a társadalom idősödése is gyorsul, akkor a későbbi mozgástér kisebb lesz. A konszolidáció halogatása ezért nem egyszerűen későbbi technikai feladat, hanem magasabb kamatkiadást és gyengébb hitelességet is okozhat.

Konszolidációs mutató	Friss jelzés	Értelmezés
2026. évi RRZ-hiánybecslés	4,3 százalék GDP	A hiány továbbra is magas szinten maradhat.

Konszolidációs mutató	Friss jelzés	Értelmezés
Hiány összege	kb. 6,1 milliárd euró	Nagy pénzösszeg, amely adósságnövelő hatású.
Eltérés a kormányzati céltól	248 millió euró	A célhoz még hiányzik mozgástér.
Nettó adósság növekedése a ciklusban	több mint 12 százalékpont	A RRZ szerint ez a legnagyobb növekedés lehet az utóbbi ciklusok között.
Kockázati besorolás	Közepes	A kockázat nem kritikus, de tartósan jelen van.

Magas adósság és idősödő társadalom

A RRZ másik júniusi elemzése a magas adósságot és az idősödő társadalmat együtt vizsgálja. Az alapüzenet egyszerű: az államadósság nem csak attól veszélyes, hogy mekkora ma, hanem attól is, hogy a jövőben mennyi bevételt tud az állam tartósan előteremteni. Az idősödés csökkentheti a gazdaság növekedési erejét, növelheti a nyugdíj-, egészségügyi és gondozási kiadásokat, és ezzel rontja az adósság visszafizethetőségét.

A tanács szerint Szlovákiát nem fenyegeti közvetlen fizetéseképtelenség. A sérülékenységi szint mégis nő. A modellezés alapján az elkerülhetetlen fizetéseképtelenség kockázata a 2010-es alappályán 0,3 százalék volt, a 2025-ös alappályán 10,9 százalékra emelkedett. Változatlan politikák mellett 2040-re a kockázat 50 százalék fölé kerülhet. Ezek nem rövid távú előrejelzések, hanem azt mutatják, hogy a mai pálya hosszú távon mennyire sérülékeny.

A jelentés egyik legerősebb üzenete, hogy az idősödés hatása már azelőtt megjelenik a kockázatokban, mielőtt a demográfiai nyomás elérné a csúcspontját. A pénzpiacok és a hitelminősítők ugyanis nem csak a mai hiányt nézik. Azt is értékelik, hogy egy ország képes lesz-e később elsődleges többletet elérni, és lesz-e politikai képessége a szükséges kiigazításra.

Közérthetően ez azt jelenti, hogy a magas adósság és az idősödés együtt szűkíti az ország jövőbeli választási lehetőségeit. Minél később indul el a tartós konszolidáció, annál nagyobb lesz a szükséges intézkedés, és annál nagyobb részt visz el a költségvetésből a kamat.

Hitelminősítés és befektetői bizalom

A RRZ hitelminősítési blogja szerint Szlovákia besorolása az elmúlt két évtized legrosszabb szintje közelébe került. Az ország továbbra is befektetésre ajánlott kategóriában van, és az A kategória még nem veszett el teljesen. A trend azonban kedvezőtlen. A tanács szerint a probléma nem csak a pandémia, a háború vagy az infláció következménye. A belső tényezők, különösen a gyenge közpénzügyek, a lassabb növekedés, a strukturális lemaradás és az intézményi bizonytalanság is fontosak.

A hitelminősítők nem csak azt nézik, hogy mennyi konszolidációt jelent be a kormány. Azt is vizsgálják, hogy az intézkedések hitelesek-e, tartósak-e, és hogyan hatnak a növekedésre. Ha a konszolidáció túl nagy része olyan bevételi intézkedésekből áll, amelyek rontják a versenyképességet, akkor rövid távon javulhat az egyenleg, de középtávon gyengülhet a növekedés. Ez később újra rontja a költségvetést.

A besorolás romlása gyakorlati következményekkel járhat. Ha az ország elveszítené az A kategóriát, nőhetnek a refinanszírozási kockázatok, és gyengülhet a kötvények iránti kereslet. Ez drágább

államadósság-finanszírozást eredményezhet, ami visszacsatol a költségvetésbe magasabb kamatkiadásként.

Terület	RRZ által jelzett probléma	Miért fontos a költségvetésnek?
Hitelminősítés	Két évtizedes mélypont közelében van.	A gyengébb besorolás drágább finanszírozást okozhat.
Konzolidáció minősége	Nem csak az összeg, hanem a szerkezet számít.	A rossz szerkezet gyengítheti a növekedési alapot.
Adósságpálya	Az adósság nem stabilizálódik magától.	A magas adósság növeli a kamatkiadásokat.
Intézményi bizalom	A kiszámíthatóság és a szabályok hitelessége romolhat.	A befektetők és hitelminősítők ezt is figyelik.
Növekedési kilátások	A gyenge növekedés rontja a bevételi alapot.	Alacsonyabb növekedés mellett nehezebb hiányt csökkenteni.

Az Európai Bizottság fő üzenetei

A RRZ által ismertetett európai bizottsági üzenetek szerint Szlovákia fiskális stratégiája rövid távú, a hiány továbbra is magas, az adósság pedig nem áll csökkenő pályán. A Bizottság becslése alapján a hiány 2026-ban 4,6 százalék, 2027-ben 5,4 százalék lehet a GDP arányában, az adósság pedig 2027-re 66,9 százalékra emelkedhet.

A Bizottság emellett gyenge növekedést jelez. A reál GDP növekedése 2025-ben és 2026-ban is 0,8 százalék körül lehet. Ez azért fontos, mert lassú növekedés mellett ugyanaz a hiányszint nehezebben kezelhető. A gyengébb növekedés alacsonyabb adóalapot, kisebb vállalati eredményt és óvatosabb háztartási fogyasztást jelenthet.

A Bizottság kritikája a konszolidáció szerkezetére is vonatkozik. A RRZ összefoglalása szerint a konszolidáció túl nagy részben adóemelésekre épül, miközben a kiadási oldal tartós felülvizsgálata gyengébb. A kiadás-felülvizsgálatok nem kapcsolódnak elég erősen a költségvetési folyamathoz. A tizenharmadik nyugdíj és a széles energiakompensációk csökkentik a nettó konszolidációs hatást.

A Bizottság ugyanakkor pozitív elemeket is azonosított. Ide tartozik a 2025-ös hiánycsökkentés, a védelmi kiadások növelése, az adófegyelmi intézkedések és a kiadási korlátok teljesítése. A teljes kép mégis az, hogy a formális szabálykövetés önmagában nem elég. A közpénzügyek tartós javulásához meggyőzőbb középtávú tervre és növekedést támogató reformokra van szükség.

Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest

A múlt havi konszolidációs fejezet fő üzenete az volt, hogy a középtávú pálya nem stabilizálja az adósságot. A mostani források ezt nem cáfolják, hanem tovább erősítik. Új hangsúly került a választási cikluson belüli adósságnövekedésre, a hitelminősítési kockázatra és arra, hogy az idősödő társadalom a magas adósságot még veszélyesebbé teszi.

A RRZ szemafor számszerűen kicsit kedvezőbb lett. Az áprilisi 312 millió eurós negatív eltérés májusra 248 millió euróra csökkent, az adó- és járulékbevételi kockázat pedig 833 millió euróról 635 millió euróra mérséklődött. A kockázati kategória ugyanakkor nem változott, és a hiány továbbra is 4,3 százalék GDP körül lehet.

Új elem az Európai Bizottság értékelésének erőteljesebb megjelenése. Ez a külső intézményi nézőpont azért fontos, mert ugyanarra a problémára mutat rá, mint a RRZ: a hiány magas, az adósság nő, a növekedés gyenge, a középtávú terv pedig nem elég részletes.

Összegzés

A konszolidációs helyzet lényege, hogy a költségvetési probléma nem szűkíthető le a 2026-os hiányra. A hiány magas, az adósságpálya kedvezőtlen, a kamatkiadások nőnek, és a hosszabb távú demográfiai nyomás már ma rontja az ország mozgásterét.

A RRZ és az Európai Bizottság üzenetei összhangban vannak abban, hogy tartósabb, hitelesebb és növekedésbarátabb stratégiára van szükség. A konszolidáció minősége ezért legalább olyan fontos, mint a névleges összege. Ha az intézkedések rövid távon javítják az egyenleget, de gyengítik a gazdasági alapot, akkor a költségvetési gond később visszatérhet.

Források

1. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Rozpočtový semafor 2026/05 - <https://www.rrz.sk/rozpocetovy-semafor-2026-05/>
2. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: V tomto volebnom období narastie dlh najviac - <https://www.rrz.sk/v-tomto-volebnom-obdobi-narastie-dlh-najviac/>
3. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Pristari na vysoký dlh - <https://www.rrz.sk/pristari-na-vysoky-dlh/>
4. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Rating Slovenska je najhorší za posledné dve dekády - <https://www.rrz.sk/rating-slovenska-je-najhors-i-za-posledne-dve-dekady-bez-vyraznych-zmien-sa-zlepsenie-cakat-neda-blog/>
5. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Nízky rast ekonomiky, rastúci dlh a chýbajúci plán - <https://www.rrz.sk/nizky-rast-ekonomiky-rastuci-dlh-a-chybajuci-plan-hlavne-odkazy-komisie-pre-slovensko/>

3. Európai uniós források lehívása

Bevezetés

Az uniós források lehívása egyszerre pénzforgalmi, beruházási és növekedési kérdés. Rövid távon a projektek előfinanszírozása és társfinanszírozása terhet jelenthet az állami költségvetésnek. Hosszabb távon viszont a jól kiválasztott és időben megvalósított projektek javíthatják a gazdaság teljesítőképességét. Ezért az uniós források értékelésénél nem elég csak azt nézni, hogy mennyi pénz érkezett be. Azt is figyelni kell, hogy milyen programok haladnak, és hol vannak végrehajtási kockázatok.

A május végi adatok alapján érdemi előrelépés látszik. A teljes 2021 és 2027 közötti programozási időszak lehívási aránya 18,23 százalékra nőtt. A legfontosabb változás, hogy a Program Slovensko 2026-os N+3 mérföldköve a fizető hatóság szintjén teljesült. Ez csökkenti a közvetlen forrásvesztési nyomást.

Aktuális lehívási helyzet 2026. május végén

A 2021 és 2027 közötti időszak teljes uniós allokációja 12,79 milliárd euró. Ebből 2026. május 31-ig 2 332,2 millió eurót sikerült lehívni. Ez 18,23 százalékos arányt jelent. Április végén a teljes lehívás 2 140,8 millió euró, az arány pedig 16,73 százalék volt. Egy hónap alatt tehát 191,4 millió eurós előrelépés és 1,50 százalékpontos javulás történt.

A rendszer legnagyobb eleme továbbra is a Program Slovensko. Ennek allokációja 12,59 milliárd euró, május végéig pedig 2 293,2 millió euró lehívás történt. A lehívási arány 18,21 százalék. A program mérete miatt minden százalékpontos előrelépés jelentős pénzösszeget jelent. A májusi javulás ezért költségvetési és beruházási szempontból is fontos.

A kisebb programok között továbbra is jelentős különbségek vannak. Az Interreg Szlovákia-Csehország program 20,16 százalékon áll, az INTERACT IV pedig 38,67 százalékon. Ezzel szemben az Interreg Szlovákia-Ausztria program csak 7,80 százalékot ért el, a halászati programban pedig továbbra sincs tényleges lehívás. Ez azt jelenti, hogy az összesített javulás mellett kétszámjegyű végrehajtási kép maradt fenn.

Program vagy összesítés	2026. április vége	2026. május vége	Változás
2021-2027 összesen	2 140,8 millió euró, 16,73 százalék	2 332,2 millió euró, 18,23 százalék	+191,4 millió euró, +1,50 százalékpont
Program Slovensko	2 104,8 millió euró, 16,71 százalék	2 293,2 millió euró, 18,21 százalék	+188,5 millió euró, +1,50 százalékpont
Interreg SK-CZ	16,0 millió euró, 18,75 százalék	17,2 millió euró, 20,16 százalék	+1,2 millió euró, +1,41 százalékpont
Interreg SK-AT	4,24 millió euró, 7,64 százalék	4,33 millió euró, 7,80 százalék	+0,09 millió euró, +0,16 százalékpont
INTERACT IV	15,8 millió euró, 35,11 százalék	17,4 millió euró, 38,67 százalék	+1,6 millió euró, +3,56 százalékpont
Halászati program	0 euró, 0,00 százalék	0 euró, 0,00 százalék	Nincs tényleges lehívás

Program Slovensko belső szerkezete

A Program Slovensko egészének 18,21 százalékos lehívási aránya mögött nagyon eltérő pillérek állnak. A legmagasabb arány az Európai Szociális Alap Pluszhoz és a technikai segítségnyújtáshoz kötődő területeken látszik. A társadalmi, szociális és munkaerőpiaci jellegű célok ezért pénzügyi teljesítésben gyorsabban haladnak.

A legalacsonyabb arány az integrált területi fejlesztésekhez, az intelligensebb és versenyképesebb Európához kapcsolódó céloknál, valamint az Igazságos Átmenet Alapnál látható. Ez nem feltétlenül jelenti azt, hogy ezek a programok szakmailag rosszak. A beruházási és területi projektek előkészítése gyakran hosszabb. Mégis figyelmeztetés, mert a ciklus előrehaladásával a lassú programok felgyorsítása egyre nehezebb lesz.

Költségvetési szempontból a programon belüli szerkezet azért fontos, mert nem mindegy, hogy a lehívás gyorsítása milyen típusú projektekkel történik. A gyors pénzügyi teljesítés önmagában kevés. Olyan beruházásokra van szükség, amelyek javítják a termelékenységet, a regionális felzárkózást, a közszolgáltatásokat és az energiahatékonyságot.

Program Slovensko terület	Allokáció	Lehívás május végén	Lehívási arány
Okosabb és versenyképesebb Európa	1 631,2 millió euró	101,2 millió euró	6,21 százalék
Zöldebb, alacsony szén-dioxid-kibocsátású Európa	4 024,6 millió euró	769,0 millió euró	19,11 százalék
Összekapcsoltabb Európa	2 562,4 millió euró	345,1 millió euró	13,47 százalék
Szociálisabb és befogadóbb Európa	3 115,3 millió euró	893,7 millió euró	28,69 százalék
A polgárokhoz közelebb álló Európa	427,8 millió euró	17,3 millió euró	4,05 százalék
Igazságos Átmenet Alap	440,7 millió euró	43,2 millió euró	9,81 százalék
Technikai segítségnyújtás	391,8 millió euró	123,6 millió euró	31,54 százalék

N+3 mérföldkövek és végrehajtási kockázatok

Az N+3 szabály lényege, hogy a programokban lekötött források meghatározott részét határidőig ténylegesen el kell számolni. Ha ez nem történik meg, az ország forrást veszíthet. Emiatt az N+3 nem pusztán technikai mutató, hanem rövid távú költségvetési és végrehajtási nyomás is.

A májusi adatok legfontosabb pozitívuma, hogy a Program Slovensko 2026-os, 1,94 milliárd eurós mérföldköve a fizető hatóság szintjén teljesült. Április végén ehhez még 167,7 millió euró hiányzott. Ez jelentős havi javulás. A 2027-es mérföldkö ugyanakkor 2,13 milliárd euró, és ahhoz még 2,11 milliárd euró szükséges. A rövid távú nyomás tehát csökkent, de a következő év feladata már most látszik.

A kisebb programoknál eltérő a helyzet. Az Interreg SK-CZ 2026-os mérföldköve teljesült, de a 2027-es célhoz még 14,7 millió euró szükséges. Az Interreg SK-AT programnál a 2026-os célhoz még 6,7 millió euró hiányzik. Az INTERACT IV esetében a 2025-ös, 2026-os és 2027-es mérföldkövek

teljesültek. A halászati programnál a nulla lehívás miatt a 2026-os, 5,35 millió eurós mérföldkő továbbra is tényleges kockázat.

Program	2026-os N+3 helyzet	2027-es N+3 helyzet	Kockázati olvasat
Program Slovensko	A mérföldkő teljesült.	Még 2 105,6 millió euró szükséges.	A közvetlen 2026-os nyomás csökkent, a 2027-es feladat nagy.
Interreg SK-CZ	A mérföldkő teljesült.	Még 14,7 millió euró szükséges.	Rövid távon kedvezőbb, de a következő mérföldkő figyelmet igényel.
Interreg SK-AT	Még 6,7 millió euró szükséges.	Még 9,8 millió euró szükséges.	A lassú teljesítés miatt érdemi végrehajtási kockázat van.
INTERACT IV	Teljesült.	Teljesült.	Rövid távon alacsonyabb pénzügyi kockázat.
Halászati program	Még 5,35 millió euró szükséges.	Még 2,75 millió euró szükséges.	A nulla lehívás miatt a kockázat érdemi.

Költségvetési értelmezés

Az uniós források gyorsabb lehívása első látásra mindig kedvező. A költségvetési hatás azonban nem ennyire egyszerű. A projektek előfinanszírozása, a társfinanszírozás és az áfahatás átmenetileg növelheti az állami pénzforgalmi kiadásokat. Ez a májusi állami költségvetési adatokban is látszik, mert a helyreállítási tervhez kapcsolódó kiadások és áfakiadások gyorsan emelkedtek.

A hosszabb távú hatás attól függ, hogy a források milyen projektekbe kerülnek. Ha a pénz termelékenységet, infrastruktúrát, energiahatékonyságot, oktatást vagy munkaerőpiaci alkalmazkodást javít, akkor később erősítheti a növekedést és a bevételi alapot. Ha viszont a végrehajtás csak a határidők teljesítésére koncentrál, akkor nőhet a hatékonysági és szabálytalansági kockázat.

Ezért a következő hónapokban kettős célra van szükség. Egyrészt tartani kell a pénzügyi mérföldköveket, hogy ne legyen forrásvesztés. Másrészt meg kell őrizni a projektminőséget, mert a költségvetési fenntarthatóságot végső soron nem a lehívási arány, hanem a növekedési hatás javítja.

Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest

A múlt havi összefoglalóban a 2021 és 2027 közötti teljes lehívás 2 140,8 millió euró, 16,73 százalék volt. Május végére ez 2 332,2 millió euróra és 18,23 százalékra nőtt. Ez egy hónap alatt 191,4 millió eurós előrelépést jelent. A javulás nagyobb volt, mint az áprilisi havi előrelépés.

A legfontosabb változás az N+3 helyzetben történt. Április végén a Program Slovensko 2026-os mérföldkövéhez még 167,7 millió euró hiányzott. Május végén ez a mérföldkő teljesült. Ez érdemi pozitív fordulat, mert a közvetlen forrásvesztési kockázat csökkent.

A programok közötti különbségek ugyanakkor fennmaradtak. Az INTERACT IV és az Interreg SK-CZ gyorsabban halad, az Interreg SK-AT lassú maradt, a halászati program pedig továbbra sem mutat tényleges lehívást. A múlt havi kétsébszerűség kép tehát nem szűnt meg, csak az összesített mutató javult.

Összegzés

Az uniós források májusi képe kedvezőbb, mint egy hónappal korábban. A teljes lehívási arány emelkedett, a Program Slovensko 2026-os N+3 mérföldköve teljesült, és több programban folytatódott az előrehaladás. Ez pozitív hír a rövid távú végrehajtás szempontjából.

A középtávú feladat azonban változatlan. A lassú programokat gyorsítani kell, a 2027-es mérföldkövek felé időben el kell indulni, és a pénzügyi teljesítés mellett a projektminőséget is meg kell őrizni. A költségvetés számára az uniós pénzek akkor jelentenek valódi előnyt, ha a lehívás nem csak gyors, hanem gazdaságilag is hasznos.

Források

1. Ministerstvo financií SR: Čerpanie štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu k 31. 5. 2026, tlačová správa - <https://www.mfsr.sk/files/archiv/75/Tlacova-sprava.pdf>
2. Ministerstvo financií SR: Príloha 1, čerpanie programového obdobia 2021-2027 k 31. 5. 2026 - <https://www.mfsr.sk/files/archiv/87/Priloha-1.pdf>
3. Ministerstvo financií SR: Príloha 2, Program Slovensko k 31. 5. 2026 - <https://www.mfsr.sk/files/archiv/77/Priloha-2.pdf>

4. Adózási és működési költségvetési fejlemények

Bevezetés

A hónap további forrásai nem közvetlenül a május végi pénzforgalmi egyenlegről szólnak, mégis fontosak a költségvetés szempontjából. Az áfaszabályok, a jövedéki adók, az energiabeszerzés és az állami informatikai kiadások mind azt mutatják, hogy a fiskális politika nem csak adókulcsokból és hiánycélokból áll. A szabályok egyszerűsége, a beszerzési verseny és a költségvetési tervezés minősége közvetlenül befolyásolja a közpénzek felhasználását.

Ebben a fejezetben négy témát tárgyalunk. Először az áfaszabályok tervezett módosítását, majd a jövedéki adókkal kapcsolatos változásokat. Ezt követi az állami energiabeszerzés új megközelítése, végül pedig a RRZ állami informatikai kiadásokról szóló elemzése.

Áfaszabályok: egyszerűsítés, platformgazdaság és ellenőrzés

A Pénzügyminisztérium áfamódosítási javaslata modernizált, egyszerűbb és igazságosabb szabályokat kíván bevezetni. A javaslat egyik fő eleme az egyablakos ügyintézés kiterjesztése. Ennek lényege, hogy a vállalkozások bizonyos határon átnyúló ügyleteknél ne kényszerüljenek több országban áfaregisztrációra, hanem a saját országukon keresztül intézhessék a bevallást és befizetést.

A platformgazdaság külön figyelmet kap. A rövid távú szálláshely-szolgáltatások és a személyszállítás területén a minisztérium összehasonlíthatóbb szabályokat szeretne a hagyományos szolgáltatók és a platformokon keresztül működők között. Ez költségvetési szempontból azért fontos, mert az adóalap védelme mellett a versenysemlegességet is erősítheti.

A javaslat az elektronikus számlázás átmeneti terheit is mérsékelné. A belföldi vevőknél kikerülne az a kötelezettség, hogy a beérkezett számlák adatait külön jelentsék az átmeneti időszakban. Ez adminisztratív könnyítés lehet, különösen azoknak a vállalkozásoknak, amelyeknek a digitális átállás önmagában is költséget jelent.

A csalás elleni fellépés szintén része a csomagnak. A pénzügyi igazgatás pontosabb és szélesebb indokok alapján törölhetné az áfaregisztrációt, ha komoly kétség merül fel az adókötelezettségek teljesítésével kapcsolatban. Ez a megelőzés és az ellenőrzés hatékonyságát javíthatja. A szabályozás értékelésénél az lesz a fő kérdés, hogy az egyszerűsítés és a szigorúbb kockázatkezelés aránya megfelelő marad-e.

Jövedéki adók: kevesebb adminisztráció, nagyobb bizalom

A jövedéki adókról szóló módosítás célja a bürokrácia csökkentése és a megbízható adózók iránti nagyobb bizalom. A minisztérium közlése szerint a megbízható vállalkozásoknál bizonyos esetekben nem lenne szükség állandó vámtisztviselői jelenlétre az alkoholgyártás során. Ez csökkentheti a vállalkozások működési terheit, és felszabadíthatja a vámhatóság kapacitásait.

A javaslat megszüntetné azt a kötelezettséget is, hogy a szeszes italok beszerzési és értékesítési dokumentumait közvetlenül az üzlethelyiségben tartsák. A dokumentumok nyilvántartása és ellenőrizhetősége megmaradna, de a fizikai jelenlét követelménye enyhülne. Ez a mindennapi működésben kisebb, de sok szereplő számára érzékelhető adminisztratív könnyítés.

A kis alkoholtartalmú, dobozos kevert italoknál a javaslat elhagyná az ellenőrző zárjegy kötelezettségét. A minisztérium értelmezése szerint ezeknél a termékeknél alacsonyabb a visszaélési kockázat, mert a

dobozos csomagolás nem tölthető újra. Ez csökkentheti a költségeket és az adminisztrációt, miközben az ellenőrzési cél nem sérülne érdemben.

A változások költségvetési hatása nem elsősorban azonnali bevételnövelésként jelenik meg. Inkább a szabályozási környezet egyszerűsítéséről van szó. Ha a könnyítés valóban a megbízható szereplőknél jelentkezik, miközben az ellenőrzés a kockázatos esetekre koncentrál, akkor a rendszer hatékonyabb lehet.

Energiabeszermzés: dinamikus beszerzési rendszer

A Pénzügyminisztérium és az Államkincstár villamosenergia-beszermzésre dinamikus beszerzési rendszert indít. A rendszer a következő öt év ellátására vonatkozik. Lényege, hogy a beszerzés nem egyszeri, zárt pályázatként működik, hanem a feltételeket teljesítő szállítók a rendszer működése alatt is csatlakozhatnak.

Ez a megoldás a minisztérium szerint erősebb versenyt és hatékonyabb közpénzfelhasználást hozhat. Közgazdasági szempontból ez logikus cél. Ha több szereplő versenyez, és a piacra lépés nem zárul le egyetlen időpontban, akkor nagyobb esély van arra, hogy a közintézmények jobb feltételeket kapjanak. Különösen igaz ez olyan piacon, ahol az árak és a kockázatok gyorsan változhatnak.

A rendszer költségvetési jelentősége nem csak az áram árán múlik. A közbeszerzési rugalmasság, az átláthatóság és az előre tervezhetőség is fontos. A dinamikus beszerzési rendszer akkor lehet valóban hasznos, ha a verseny széles, a feltételek világosak, és a szerződéskötések ellenőrizhetőek maradnak.

Állami informatikai kiadások: tartós alultervezési kockázat

A RRZ állami informatikai kiadásokról szóló elemzése különösen fontos, mert nem egyszeri problémát jelez, hanem rendszeres költségvetési tervezési hibát. A tanács szerint az állami költségvetésből finanszírozott informatikai kiadások 2017 és 2025 között összesen több mint 1 milliárd euróval haladták meg a költségvetésben tervezett összeget. Ez 26 százalékos kumulált túllépést jelent.

A nominális informatikai kiadás kilenc év alatt megduplázódott. A GDP-arányos szint 0,5 százalékról 0,7 százalékra emelkedett. A RRZ szerint a túllépés jelentős része elkerülhető lett volna, ha a költségvetés készítésekor jobban figyelembe veszik az előző évek tényleges teljesítését. Egy ilyen módszer mellett a kumulált eltérés a tanács szerint 1 milliárd euró helyett nagyjából 305 millió euró lett volna.

A 2026-os évre a költségvetés 584 millió euró informatikai kiadással számol, miközben az aktuális folyamatok alapján a RRZ körülbelül 730 millió eurós teljesítést tart valószínűnek. Ez mintegy 146 millió eurós hiánykockázat. A probléma azért fontos, mert az informatikai kiadások alultervezése nem látszik azonnal a költségvetési célokban, de év közben rontja az egyenleget.

A tanács külön kitér arra is, hogy a nagy informatikai projektek esetében gyakran hiányzik a bizonyított haszon, a megfelelő szükségletelemzés vagy a meglévő megoldások vizsgálata. Ez nem csak pénzügyi, hanem közszolgáltatási kérdés. A rosszul előkészített informatikai projektek drágák lehetnek, miközben nem javítják kellően az állam működését.

Téma	Fő adat vagy intézkedés	Költségvetési értelmezés
Áfamódosítás	Egyablakos ügyintézés kiterjesztése, platformgazdaság kezelése, e-számlázási könnyítés.	Egyszerűbb szabályok és célzottabb ellenőrzés.

Téma	Fő adat vagy intézkedés	Költségvetési értelmezés
Jövedéki adók	Megbízható adózóknál kevesebb adminisztratív teher.	Az ellenőrzési kapacitás jobban koncentrálható a kockázatos esetekre.
Energiabeszerezés	Dinamikus beszerzési rendszer öt évre.	Erősebb verseny és lehetséges megtakarítás a közintézményeknél.
Állami informatikai kiadások	2017-2025 között több mint 1 milliárd euró kumulált túllépés.	Tartós alultervezési és hiánykockázat.
2026-os informatikai kockázat	584 millió eurós terv mellett kb. 730 millió eurós várható teljesítés.	Körülbelül 146 millió eurós negatív kockázat.

Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest

A múlt havi összefoglalóban az egyéb fejlemények inkább demográfiai és helyi adózási témákra koncentráltak. Ezzel szemben most az adóadminisztráció, a közbeszerzés és az állami működési kiadások felé tolódott a hangsúly. Ez a változás azért fontos, mert ezek a témák közvetlenül befolyásolják a költségvetési végrehajtás minőségét.

Új elem az áfaszabályok és a jövedéki adók egyszerűsítési csomagja. Ezek nem egyszerű adóemelési javaslatok, hanem szabályozási és adminisztratív változások. A hatásukat ezért nem csak bevételi oldalon kell mérni, hanem abban is, hogy csökkentik-e a vállalkozások terheit és javítják-e az adóbehajtás célzottságát.

Szintén új és költségvetésileg fontos elem az állami informatikai kiadások RRZ-elemzése. Ez rámutat arra, hogy a kiadási kockázat nem csak nagy szociális vagy kamattételeknél jelentkezhet. A működési és beruházási informatikai kiadások tartós alultervezése is érdemben ronthatja a hiányt.

Összegzés

A júniusi egyéb fiskális fejlemények közös üzenete az, hogy a költségvetés minősége a részletszabályokon is múlik. Az áfa és a jövedéki adók módosítása egyszerűbb, célzottabb és kevésbé bürokratikus adórendszert céloz. Az energiabeszerezés dinamikus rendszere a versenyt erősítheti. Ezek akkor hasznosak, ha a könnyítés nem gyengíti az ellenőrzést, és a verseny valóban széles marad.

Az állami informatikai kiadások ügye viszont erős figyelmeztetés. A rendszeres alultervezés a költségvetés hitelességét rontja, és év közben hiánykockázatot okoz. A kiadási oldalon ezért nem csak nagy politikai programokat kell felülvizsgálni, hanem az állam mindennapi működési és beruházási költségeit is.

Források

1. Ministerstvo financií SR: Ministerstvo financií pripravilo modernejšie a spravodlivejšie pravidlá DPH - <https://www.mfsr.sk/sk/media/tlacove-spravy/ministerstvo-financii-pripravilo-modernejšie-spravodlivejšie-pravidla-dph.html>
2. Ministerstvo financií SR: Menej byrokracie, viac dôvery, ferovejšie pravidlá - <https://www.mfsr.sk/sk/media/tlacove-spravy/menej-byrokracie-viac-dovery-ferovejsie-pravidla-mf-sr-pripravilo-zmeny-spotrebnych-daniach.html>

3. Ministerstvo financií SR: Moderné obstarávanie energií prinesie vyššiu konkurenciu - <https://www.mfsr.sk/sk/media/tlacove-spravy/mode-moderne-obstaravanie-energii-prinesie-vyssiou-konkurenciu-hospodarnejšie-vyuzivanie-verejnych-zdrojov-rne-obstaravanie.html>
4. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Štátne IT pravidelne stojí viac, než sa rozpočtuje - <https://www.rrz.sk/statne-it-pravidelne-stoji-viac-nez-sa-rozpoctuje/>

5. Intézményi javaslatok a helyzet javítására

Bevezetés

A záró fejezet csak azokat a javaslatokat és szakpolitikai irányokat foglalja össze, amelyek a megadott forrásokból ténylegesen levezethetők. A mostani anyagokban a részletes intézményi értékelések elsősorban a Költségvetési Felelősségi Tanácstól és az Európai Bizottság RRZ által ismertett üzeneteiből származnak. A Pénzügyminisztérium forrásai inkább konkrét szabályozási és működési intézkedéseket mutatnak be.

A RRZ javaslati irányai

A RRZ legfontosabb javaslati iránya a hiteles középtávú konszolidáció. A tanács anyagai alapján nem elég éves szinten javítani a hiányt, ha közben az adósságpálya nem stabilizálódik. A középtávú tervnek számszerűen be kell mutatnia, milyen intézkedések teljesítik a célokat, és ezek milyen tartós hatással járnak.

A második irány a konszolidáció szerkezete. A RRZ több forrása is arra utal, hogy a bevételi oldali intézkedések túlzott használata kockázatos lehet, ha azok rontják a versenyképességet vagy a növekedési kilátásokat. A tartós egyenlegjavításhoz a kiadási oldal érdemi felülvizsgálata is szükséges. Ez nem automatikus kiadáscsökkentést jelent, hanem annak vizsgálatát, hogy mely kiadások célzottak, hatékonyak és hosszú távon finanszírozhatók.

A harmadik irány az adósság és az idősödés együtt kezelése. A RRZ szerint a magas adósság olyan helyzetben különösen veszélyes, amikor a demográfiai nyomás a jövőben növeli a nyugdíj-, egészségügyi és gondozási kiadásokat. Ezért a fenntarthatósági javulást nem lehet későbbre halasztani. A késlekedés növelheti a későbbi intézkedések társadalmi és gazdasági költségét.

A negyedik irány a költségvetési tervezés hitelessége. Az állami informatikai kiadásokról szóló RRZ-elemzés konkrétan azt jelzi, hogy a költségvetési fejezeteknek jobban figyelembe kell venniük az előző évek tényleges teljesítését. Ha egy kiadási terület évek óta rendszeresen meghaladja a tervet, akkor a következő költségvetésben nem elég ugyanazt az alacsonyabb számot szerepeltetni.

Az informatikai projekteknél a RRZ által megjelenített szakmai irány a jobb előkészítés. A nagy projektek esetében bizonyítani kellene a szükségletet, a várható hasznot és azt, hogy nincs olcsóbb vagy már létező megoldás. Ez nem csak megtakarítási kérdés, hanem az állam működésének minőségét is érinti.

Az Európai Bizottság által jelzett irányok

Az Európai Bizottság RRZ által ismertett üzenetei alapján Szlovákiának világosabb középtávú fiskális stratégiára van szüksége. A Bizottság szerint a jelenlegi megközelítés rövid távú, és nem mutatja meg eléggé, hogyan állna csökkenő pályára az adósság. Ez összhangban van a RRZ hitelességi kritikájával.

A Bizottság a konszolidáció összetételét is problémásnak látja. A hangsúly túl erősen a bevételi intézkedéseken van, miközben a kiadási oldal tartós rendbetétele gyengébb. A kiadás-felülvizsgálatok nincsenek eléggé beépítve a költségvetési döntésekbe. Ennek javítása olyan intézményi lépés lenne, amely nem csak egy évre, hanem több évre javíthatná a költségvetés minőségét.

A Bizottság által jelzett adópolitikai irány szintén fontos. A munkát és vállalkozást terhelő adók emelése ronthatja a versenyképességet. Ezzel szemben a kevésbé növekedéskárosító adónemek, például az ingatlan-, környezeti- és energiaadók alulhasználtak lehetnek. Ez nem automatikus adóemelési

javaslatként értelmezendő, hanem szerkezeti figyelmeztetésként: nem mindegy, honnan származik a konszolidációs bevétel.

A Bizottság a strukturális növekedési problémákra is rámutat. Ide tartozik a gyenge termelékenység, az alacsony kutatás-fejlesztési és innovációs ráfordítás, a képzett munkaerő elvándorlása és a magas függés az alacsonyabb hozzáadott értékű ipartól. Ezek nem klasszikus költségvetési tételek, mégis meghatározzák, hogy a költségvetés később mekkora bevételi alapra támaszkodhat.

A Pénzügyminisztérium gyakorlati intézkedési irányai

A Pénzügyminisztérium forrásai konkrét, működési és szabályozási jellegű lépéseket mutatnak be. Az áfaszabályok módosítása az adminisztráció egyszerűsítését, a digitális és platformalapú gazdaság jobb kezelését, valamint az áfacsalás elleni célzottabb fellépést célozza. Ezek a lépések akkor lehetnek hasznosak, ha egyszerre javítják az adófegyelmet és csökkentik a tisztességes vállalkozások terheit.

A jövedéki adók módosítása a megbízható adózók esetében kevesebb adminisztrációt és nagyobb bizalmat ígér. Ez összhangban van egy olyan adóigazgatási szemlélettel, amely nem minden szereplőt egyformán terhel, hanem a kockázatos esetekre koncentrálja az ellenőrzési kapacitást.

Az energiabeszerezésnél a dinamikus beszerzési rendszer a verseny növelését és a közpénzek gazdaságosabb felhasználását célozza. Ez költségvetési szempontból olyan intézkedés, amely nem hiánycélt módosít közvetlenül, hanem a kiadási oldalon javíthatja a beszerzések hatékonyságát. A hatás később a szerződéses árakban és a piaci részvétel szélességében lesz mérhető.

Intézményi irány	Forrásban megjelenő tartalom	Gyakorlati jelentés
RRZ: hiteles középtávú terv	Számszerű, tartós intézkedések szükségesek az adósság stabilizálásához.	A hiánycélt konkrét lépésekkel kell alátámasztani.
RRZ: konszolidáció szerkezete	A növekedést rontó bevételi intézkedések túlzott használata kockázatos.	A kiadási oldal és a célzottság felülvizsgálata is szükséges.
RRZ: informatikai kiadások	A tervezésnek jobban kell támaszkodnia a korábbi tényleges teljesítésre.	Az alultervezés csökkentése javíthatja a költségvetés hitelességét.
Európai Bizottság: középtávú stratégia	A hiány és az adósság pályájához világosabb terv kell.	A formális szabálykövetés nem elég.
Európai Bizottság: adószervezet	Kevésbé növekedéskárosító adónemek nagyobb szerepe merül fel.	A konszolidáció szerkezete a versenyképességet is befolyásolja.
Pénzügyminisztérium: adóadminisztráció	Áfa- és jövedéki szabályok egyszerűsítése.	Kevesebb teher és célzottabb ellenőrzés lehet a cél.
Pénzügyminisztérium: beszerzés	Dinamikus villamosenergia-beszerzési rendszer.	A verseny erősítésével csökkenhet a beszerzési kockázat.

Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest

A múlt havi összefoglaló záró fejezete főként a RRZ középtávú és hosszú távú fenntarthatósági javaslataira épült. A mostani anyagban ez a vonal megmaradt, de kiegészült két fontos elemmel. Az

egyik az Európai Bizottság külső értékelése, amely hasonló problémákat jelez. A másik az állami informatikai kiadások konkrét költségvetési tervezési tanulsága.

Új hangsúly az is, hogy a szabályozási egyszerűsítés és a beszerzési hatékonyság is a fiskális javulás része lehet. Az áfa, a jövedéki adók és az energiabeszerzés nem klasszikus konszolidációs csomagként jelennek meg, de javíthatják az állam működésének minőségét.

A legfontosabb változatlan üzenet az, hogy a tartós javuláshoz nem elég egyetlen év hiányát csökkenteni. A hiány, az adósság, a kamatteher, a növekedési kilátások és az intézményi hitelesség együtt határozzák meg, hogy a költségvetési pálya fenntartható lesz-e.

Összegzés

A legfontosabb intézményi üzenet a hitelesség. A RRZ tartós, számszerű és növekedésbarát konszolidációt sürget. Az Európai Bizottság által jelzett irányok szerint a középtávú stratégia, a kiadási oldal felülvizsgálata és a versenyképességet kevésbé rontó adószerkezet kulcskérdés. A Pénzügyminisztérium gyakorlati lépései az adminisztráció egyszerűsítésén és a beszerzések hatékonyságán keresztül javíthatják a működési környezetet.

A források alapján világos, hogy a helyzet javításához egyszerre kell kezelni a rövid távú hiányt, a középtávú adósságpályát, a kiadási tervezés minőségét és a gazdaság növekedési alapjait. Ez nehezebb, mint egy egyszeri bevételi intézkedés, de tartósabb eredményt is csak ettől lehet várni.

Források

1. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Rozpočtový semafor 2026/05 - <https://www.rrz.sk/rozpocetovy-semafor-2026-05/>
2. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: V tomto volebnom období narastie dlh najviac - <https://www.rrz.sk/v-tomto-volebnom-obdobi-narastie-dlh-najviac/>
3. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Pristari na vysoký dlh - <https://www.rrz.sk/pristari-na-vysoky-dlh/>
4. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Rating Slovenska je najhorší za posledné dve dekády - <https://www.rrz.sk/rating-slovenska-je-najhors-i-za-posledne-dve-dekady-bez-vyraznych-zmien-sa-zlepsenie-cakat-neda-blog/>
5. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Nízky rast ekonomiky, rastúci dlh a chýbajúci plán - <https://www.rrz.sk/nizky-rast-ekonomiky-rastuci-dlh-a-chybajuci-plan-hlavne-odkazy-komisie-pre-slovensko/>
6. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Štátne IT pravidelne stojí viac, než sa rozpočtuje - <https://www.rrz.sk/statne-it-pravidelne-stoji-viac-nez-sa-rozpoctuje/>
7. Ministerstvo financií SR: Ministerstvo financií pripravilo modernejšie a spravodlivejšie pravidlá DPH - <https://www.mfsr.sk/sk/media/tlacove-spravy/ministerstvo-financii-pripravilo-modernejšie-spravodlivejšie-pravidla-dph.html>
8. Ministerstvo financií SR: Menej byrokracie, viac dôvery, férovejšie pravidlá - <https://www.mfsr.sk/sk/media/tlacove-spravy/menej-byrokracie-viac-dover-y-ferovejšie-pravidla-mf-sr-pripravilo-zmeny-spotrebnych-daniach.html>
9. Ministerstvo financií SR: Moderné obstarávanie energií prinesie vyššiu konkurenciu - <https://www.mfsr.sk/sk/media/tlacove-spravy/mode-moderne-obstaravanie-energii-prinesie-vyššiu-konkurenciu-hospodarnejšie-vyuzivanie-verejnych-zdrojov-rne-obstaravanie.html>

MEGVALÓSULT
A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKARSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alap

PRO HUNGARICA COMMUNITATE

Námestie sv. Štefana 296/6
Szent István tér 296/6
929 01 Dunajská Streda
Dunaszerdahely

www.prohuncom.sk